

گندم

گام نهادن در مسیر

دارای مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه علامه طباطبائی

به شماره ۷/۳۶۵۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۱

نشریه فرهنگی اجتماعی گندم
ویژه نامه اقتصاد اسلامی

شهید صدر، پدر اقتصاد اسلامی
ربا جنگ با خدا
معرفی کتاب

شماره اول (۱)

شهریور ۱۳۹۹

بسم الله الرحمن الرحيم

سر مقاله:

کانون فرهنگی اجتماعی گندم، در فروردین ۱۳۹۹ فعالیت خود را در فضای مجازی و با هدف تولید و معرفی محتوای فرهنگی سالم شروع کرد و سپس با مجوز جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبائی کار خود را ادامه داد تا اینکه شهریور ماه همین سال مجوز «ماهنامه گندم» از سوی معاونت فرهنگی دانشگاه علامه طباطبائی صادر شد. گندم با بهره مندی از نیرو و ظرفیت جوانان دانشجو در حوزه های مختلف علوم انسانی از جمله قرآن، کودک، خانواده، فیلم، کتاب، اقتصاد، کلام، اخلاق، عفاف و اعتیاد فعال است و سعی دارد محتوای تولیدی خود را در قالب نشریه ای الکترونیکی و با موضوعاتی متنوع عرضه نماید. اولین شماره گندم توسط گروه اقتصاد منتشر شده و به مناسبت ۱۰ شهریور یعنی روزی که به عنوان بانکداری اسلامی نامیده شده، به موضوع «اقتصاد اسلامی» اختصاص یافته است.

فهرست مطالب

- ربا، جنگ با خدا: مصطفی امین پور ص ۲
- شهید صدر، پدر اقتصاد اسلامی بخش نخست: مریم سادات بنی هاشمی ص ۸
- شهید صدر، پدر اقتصاد اسلامی بخش دوم: مریم سادات بنی هاشمی ص ۱۰
- ایران پیشرفته؛ خیلی خیلی دور، خیلی نزدیک: رستم قاسمی ص ۱۳
- معرفی کتاب: مصطفی امین پور و زهرا رضیان ص ۱۷

ویژه نامه اقتصاد اسلامی

نشریه فرهنگی اجتماعی گندم

ربا، جنگ با خدا

از تهدیدات واهی دشمنان اسلام حساب می‌بریم اما باوری به گزینه نظامی صریح خداوند در قرآن نداریم و از آن غافل هستیم.

در آیاتی از قرآن کریم و روایات متعددی از معصومان (علیهم‌السلام) بر قبح ذاتی و حرمت پرداخت و دریافت ربا و نزول تاکید شده است. یکی از مواردی که قرآن در این رابطه بیان داشته، آیات ۲۷۸ و ۲۷۹ سوره بقره است که می‌فرماید:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ، فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ»:

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید و زیادی ربا را رها کنید اگر به راستی اهل ایمانید. پس اگر ترک ربا نکردید آگاه باشید که به جنگ خدا و رسول او برخاسته‌اید. و اگر از این کار پشیمان گشتید اصل مال شما برای شماست، که در این صورت به کسی ستم نکرده‌اید و از کسی ستم نکشیده‌اید.»

به تعبیر آیت‌الله جوادی آملی (۱)، خداوند صراحتاً بیان کرده است، گزینه نظامی من در مقابل ربا روی میز است و اگر ترک ربا نکردید، بدانید که به جنگ با خدا و رسول او برخاسته‌اید. این در حالی است که برخی از ما،

در این میان سودهایی به صاحب سپرده و نیز وام دهنده (بانک) می‌رسد که تردیدهایی در صحت و شرعی بودن آنها وجود دارد که بعدها چرایی احتمال ربا در این قراردادها مورد بررسی بیشتری قرار خواهد گرفت.

با این توضیح کوتاه، ابتدا لازم است برخی مفاهیم مرتبط در این زمینه تبیین شود:

الف: مفهوم ربا:

ربا در لغت مرادف ربح، تنزیل و به معنی سودی است که وام‌دهنده بابت طلب خود می‌گیرد.

در فقه اسلامی ربا دو قسم است:

۱. **ربای معاملی** که در معاملات مَعْوُض متصور است. ویژگی این دسته، مکیل یا موزون بودن عوضین معامله (قابل اندازه‌گیری با پیمانانه یا وزن کردن) و هم‌جنس بودن آنهاست، درحالی‌که میزان یکی از عوضین، زیادتر از دیگری است. مانند این که شخصی ۱۰۰ کیلو گندم را با ۱۲۰ کیلو گندم معاوضه کند.

بدین ترتیب، زشتی و حرمت ربا از مسلمات اسلام است و وجود آن، جامعه را به ورطه نابودی و تهی شدن می‌کشاند. به عبارت دیگر، جامعه‌ای که ربا در آن جریان دارد، به معنای واقعی کلمه، جامعه‌ای اسلامی نیست و می‌توان گفت، نبود ربا در بانک‌ها و اقتصاد کشور، پیش‌شرط اساسی و بستری ضروری برای اجرای سیاست‌های اقتصادی مختلف است. در غیر این صورت، قطعاً آثار منفی وجود ربا در چنین جوامعی ملموس و مشهود خواهد بود.

تطبیق این قراردادها با موازین شریعت، بیشتر از حیث موضوع ربا رخ می‌دهد. مسئله اصلی این است که وقتی یک سرمایه گذار، دارایی خود را به بانک می‌دهد، بانک‌ها با استفاده از قراردادهای استیمانی مثل وکالت، اجاره، مضاربه و... به وکالت از سرمایه گذار یا مالک پول، این سرمایه را به مشتری و وام‌گیرنده می‌دهند.

به عبارت دیگر، جامعه‌ای که ربا در آن جریان دارد، به معنای واقعی کلمه، جامعه‌ای اسلامی نیست و می‌توان گفت، نبود ربا در بانک‌ها و اقتصاد کشور، پیش‌شرط اساسی و بستری ضروری برای اجرای سیاست‌های اقتصادی مختلف است. در غیر این صورت، قطعاً آثار منفی وجود ربا در چنین جوامعی ملموس و مشهود خواهد بود.

اما ربا و رابطه آن با فعالیت‌های بانکی چیست؟

در حقیقت، هدف اصلی بانک‌ها یا موسسات مالی دیگری که به نوعی سرمایه‌ی مردم را نگهداری می‌کنند، به کارگیری این سرمایه در چارچوب قراردادهای و مشارکت‌هایی است که نویسندگان حقوق بانکی به این قراردادهای بطور عام، مشارکت مدنی می‌گویند.

ب: ارتباط فعالیت‌های بانکی با موضوع ربا:

بطور کلی، فعالیت بانک‌ها بر دو قسم است:

۲. **ربای قرضی** که به معنی شرط کردن نفع در ضمن عقد قرض است. این نوع ربا در بانکداری امروز، از مسائل بسیار مهم و شبهه برانگیز محسوب می‌شود، به نحوی که کشورهای اسلامی همانند جمهوری اسلامی ایران، به دنبال رفع این معضل و جدا شدن از نظام رایج بانکداری ربوی هستند.

استثنائات ربا:

به موجب مقررات فقهی در برخی موارد ربا حرام نیست و ممکن است فقط مکروه باشد:

ربای بین زن و شوهر، ربای بین پدر و فرزند و ربای بین مسلمان و کافر حربی، به شرطی که فرد مسلمان ربا را دریافت کند.

بدین ترتیب، زشتی و حرمت ربا از مسلمات اسلام است و وجود آن، جامعه را به ورطه نابودی و تهی شدن می‌کشاند.

بدین ترتیب، قانونگذار تلاش کرده است تا در خصوص رفع حرمت ربای قرضی در بانکها، سپرده‌گذاری تحت عقد قرض نباشد، بلکه تحت عقود اسلامی جایگزین صورت گیرد.

۱. تجهیز یا جمع‌آوری منابع

۲. تخصیص منابع و دادن تسهیلات

اجمالاً فعالیت‌های بانکی زمانی ربوی خواهد بود که بانکها، منابع را از طریق دریافت سپرده‌های مردم جمع‌آوری و جذب نموده و بدین وسیله، با نرخ سود مشخص و از قبل تعیین شده، به دیگران تسهیلات پرداخت کنند. از این رو در این حالت، چون این منابع، منابع قرضی است و شرط مازاد در آن وجود دارد، فعالیت بانکی مذکور، ربوی محسوب می‌شود. در واقع با توجه به فقه اسلامی، هر نوع دریافت بهره‌ی از قبل تعیین شده در برابر وام، ربا، ممنوع و حرام است.

بر این اساس، مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۶۲، قانون عملیات بانکی بدون ربا را تصویب کرد.

بنابراین، هر دو طرف قرارداد باید نوع عقد و هدف مقصود خود را رعایت کنند، چرا که ظاهراً فقها معتقدند، برای پرهیز از ربا باید همین عقد مقصود طرفین رعایت و اجرا گردد و اگر این امر محقق نشود، عقد باطل شده و ماهیت عقد به قرض برمی‌گردد که در زمان بازپس‌دهی این وام، اگر زیاده‌ای به بانک تحویل شود در حکم ربا خواهد بود.

ج: ربا به عنوان عملی مجرمانه:

ماده ۵۹۵ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵، ضمانت اجرای کیفری برای هر نوع ربا مقرر داشته که به موجب آن: «هر نوع توافق بین دو یا چند نفر، تحت هر قراردادی از قبیل بیع، قرض، صلح و امثال آن جنسی را با شرط اضافه با همان جنس مکیل و موزون معامله نماید و یا زائد بر مبلغ پرداختی دریافت نماید، ربا محسوب و جرم شناخته می‌شود.

در این حالت، سپرده‌گذار، پول خود را تحت عقد وکالت در اختیار بانک قرار می‌دهد و بانک به عنوان وکیل، پول را به چرخه اقتصاد وارد کرده و در قالب عقود مانند مضاربه، جعاله، سلف، فروش اقساطی، اجاره به شرط تملیک، مساقات و... به مشتریان تسهیلات داده و از آن سود حاصل می‌کند. در نهایت بانک به عنوان وکیل، حق‌الزحمه خود را از سود کسر کرده و مابقی را به مشتری تحویل می‌دهد.

اصولاً بانک طبق قرارداد، این وام یا سرمایه را برای هدف خاصی به مشتری می‌دهد و البته در قالب عقد خاصی؛ مثلاً بانک برای تعمیر خانه یا امور کشاورزی وام می‌دهد و مشتری باید هر نوع عقدی را که دو طرف در زمان انعقاد، مقصود داشته‌اند، محترم شمرده و سرمایه را طبق آن عقد و برای آن هدف خرج کند.

در پست‌های بعدی با توجه به نظرات فقهی، ادله ربوی بودن یا نبودن قراردادهای بانکی جاری در کشور مورد تحلیل و انواع قراردادهای جانشین قرض در قوانین مربوطه و شرایط صحت آنها مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

پی‌نوشت:

۱- درس خارج تفسیر، ۵ آبان ۱۳۹۵

تهیه شده توسط: مصطفی امین‌پور، کارشناسی
ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی

مرتکبین اعم از ربا دهنده، ربا گیرنده و واسطه بین آنها، علاوه بر رد اضافه به صاحب مال به شش ماه تا سه سال حبس و تا (۷۴) ضربه شلاق و نیز معادل مال مورد ربا بعنوان جزای نقدی محکوم می‌گردند.»

تبصره ۱- در صورت معلوم نبودن صاحب مال، مال مورد ربا از مصادیق اموال مجهول‌المالک بوده و در اختیار ولی فقیه قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- هر گاه ثابت شود ربا دهنده در مقام پرداخت وجه یا مال اضافی، مضطر بوده از مجازات مذکور در این ماده معاف خواهد شد.

تبصره ۳- هر گاه قرارداد مذکور بین پدر و فرزند یا زن و شوهر منعقد شود یا مسلمان از کافر ربا دریافت کند مشمول مقررات این ماده نخواهد بود.

شهید صدر، در اقتصاد اسلامی

بخش نخست:

● شهید سید محمدباقر صدر، از فقهای برجسته شیعه و هم‌چنین از فعالان سیاسی عراق بودند که در سال ۱۳۱۳ دیده به جهان گشوده و به دلیل مبارزات سیاسی بر ضد رژیم بعثی عراق در تاریخ ۱۶ فروردین ۱۳۵۹ به شهادت رسیدند. وی اولین کسی بود که نظام اقتصادی اسلام را از دل قرآن و سنت استخراج نمود و در مقابل سایر نظام‌های اقتصادی عرضه کرد. از جمله کوشش‌های شهید صدر، طرح بانکداری بدون ربا به عنوان راه حل یکی از مشکلات اقتصادی دول اسلامی بود.

● اصول کلی مطرح شده در دیدگاه شهید صدر در مورد بانکداری بدون ربا در چند نکته اصلی قابل ذکر است، که بارزترین آن‌ها عبارتند از:

*- اهمیت بخشیدن به عنصر عامل انسانی (در فعالیت بانکداری)، به همراه کم نمودن و محدود ساختن نقش سرمایه.
پذیرش پیشاپیش عنصر سود و زیان، چراکه این مطلب از اصول فعالیت‌های اقتصادی است و هیچ تلاش اقتصادی از آن گریزی ندارد.

«در مورد مبنا و چگونگی حکم کم نمودن (از اوراق قرضه در موقع فروش)، بیشتر فقیهان نظر به جواز شرعی آن دارند؛ زیرا فروختن قرض به مبلغی کمتر از مبلغ قرض شرعاً جایز است، به این شرط که موضوع قرض طلا یا نقره یا از چیزهای پیمانهای یا کشیدنی نباشد».

شهید صدر معتقد به برقراری رقابت تجاری میان بانک‌های تجارتي ربوی و بانک بدون ربا در مورد میانگین سود است: «من معتقدم در شرایطی خاص که بانک بدون ربا در آن قرار دارد، نسبت سود حاصل برای سپرده‌گذاران در این بانک‌ها، نباید از سودی که سپرده‌گذار از بانک ربوی تقاضا می‌کند کمتر باشد».

◆ منابع: خلدون حماده، روش کلی در شخصیت و آثار شهید صدر / پژوهشگاه شهید سید محمد باقر صدر (<http://mbsadr.ir>)

تهیه کننده: خانم بنی‌هاشمی، دکترای فقه و حقوق

آماده‌سازی زمینه‌های انجام کار و تلاش و همچنین وسایل نوینی که ویژه بانک‌داری بدون ربا است.*

● از نظریات جالب توجه شهید صدر در رابطه با اقتصاد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

بیشتر بانک‌های اسلامی بر این قاعده تکیه می‌کنند که بانک شریک و مضاربه‌کننده است و اموال سپرده‌گذاران را به گردش در می‌آورد، درحالی‌که شهید صدر بر اصل وکالت تکیه می‌کند و بر اساس آن بانک بدون ربا، وکیل سپرده‌گذار خواهد بود و شریک وی در مضاربه و یا قرض‌گیرنده و امانت‌دار نیست. این امر، نقطه‌ای اساسی و بسیار با اهمیتی است که به‌درستی بیان نشده و باید برای پایه‌ریزی راه حل شرعی در رابطه بین سپرده‌گذاران و بانک بدون ربا، از این اصل سود جست.

به علاوه ایشان در رابطه با موضوع تنزیل در خرید اوراق قرضه، بیان می‌کنند:

شهید صدر، پدر اقتصاد اسلامی

بخش دوم:

بررسی نظریه اقتصادی شهید محمدباقر صدر

✓ بانک با تأمین منابع مالی بنگاه‌های کشاورزی، صنعتی و بازرگانی از یک طرف زمینه اشتغال بیکاران را فراهم و از طرف دیگر به رشد و توسعه اقتصادی کمک می‌کند.

بانکداری به عنوان یکی از راهکارهای نظام اقتصادی مدرن مورد مناقشه و آوردگاه نظرات اندیشمندان بوده است. در این یادداشت کوتاه به نظرات سه اندیشمند اسلامی در این زمینه اشاره خواهد شد.

● دیدگاه شهید صدر (ره)

نوآوری شهید صدر در طرح بانک بدون ربا این بود که به منظور حذف ربا از بانک تجاری (که در بازار پول و قرض عمل می‌کرد) این بانک را وارد فعالیت‌های واقعی (مضاربه عام) کرد.

ایشان در کتاب البنك اللاربوی فی الاسلام، دو فرض اساسی مطرح کرده است:

❖ الف) حذف بهره وام با توجه به تحریم ربا در اسلام

❖ ب) وساطت بانک بین صاحبان سپرده و متقاضیان اعتبار بانکی که بر اساس ضوابط شرعی باید صورت بگیرد.

ایشان با پذیرش اصل نهاد بانک ویژگی‌های لازم یک بانک را به شرح زیر اعلام می‌کنند:

❖ بانک مؤسسه‌ای به‌طور کامل تجاری و به دنبال سود است؛

❖ بانک سرمایه‌های راكد را تجهیز و به سمت فعالیت‌های اقتصادی مولد سوق می‌دهد؛

❖ بانک با تأمین مالی بنگاه‌های کشاورزی، صنعتی و بازرگانی از یک طرف، زمینه اشتغال بیکاران را فراهم و از طرف دیگر به رشد و توسعه اقتصادی کمک می‌کند؛

❖ بانک با گسترش مبادله‌های پولی از طریق چک و خدمات حساب جاری به گسترش فعالیت‌های تجاری و توسعه بازار کمک می‌کند.

● قانون بانکداری بدون ربا در ایران با اضافاتی بر طرح شهید صدر در سال ۱۳۶۲ تصویب و در سال ۱۳۶۳ جهت اجراء ابلاغ شد.

در طرح پیشنهادی شهید صدر، تفاوت اساسی بین بانکداری ربوی و بانکداری بدون ربا به شرح زیر عنوان شده است:

الف. روابط حقوقی بین بانک و سپرده‌گذاران و بین بانک و گیرندگان تسهیلات، در بانکداری ربوی براساس قرارداد قرض است که از نظر اسلام ربا و حرام؛ اما در بانکداری بدون ربا براساس قراردادهای پذیرفته شده از نظر اسلام می‌باشد.

ب. بانک ربوی فعالیت‌های خود را در جایگاه یک سرمایه‌دار (صاحب سرمایه) تنظیم و تعریف می‌کند؛ در حالی که بانک اسلامی (غیرربوی) در جایگاه عامل فعالیت می‌کند و درآمد خود را نه براساس بهره و سود، بلکه براساس مزد کار (کارمزد، حق الوکاله) تعریف می‌کند.

منبع:

در متن فوق، بخشی از نوشته آقای امید ایزانلو، دانشجوی دکترای اقتصاد موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی نیز مورد استفاده قرار گرفته است.

تهیه کننده: خانم بنی‌هاشمی، دکترای فقه و حقوق

ایران پیشرفته؛ خیلی دور، خیلی نزدیک

رستم قاسمی، وزیر سابق نفت:

کشور ما در تقسیم‌بندی رایج از نگاه توسعه‌یافتگی، کشوری در حال توسعه محسوب می‌شود. بسیاری از برنامه‌های توسعه ایران در حدود ۸۰ سالی که از تاریخ برنامه‌ریزی مدون توسعه در کشور می‌گذرد همگی بر برنامه‌ریزی توسعه دلالت دارد، اما به راستی ایران ما در شاخص‌های توسعه‌یافتگی در کجا قرار دارد؟ آیا توانسته‌ایم با توازن بخشی به روندهای رشدمان، به شاخص‌های توسعه‌یافتگی نزدیک شویم؟ در تعریف حیات طیبه از منظر مقام معظم رهبری نیز کشور پیشرفته مبتنی بر الگوی ایرانی-اسلامی، پیشرفت به‌عنوان یکی از شاخص‌های محوری کلیه فعالیت‌ها در نظر گرفته شده است.

ایران پیشرفته

خیلی دور، خیلی نزدیک

GANDOM
Paw

Gandom_team

بازارچین پستال با خلق‌خانه

این هراس برای بنده و همه هموطنان منطقی است که آیا به راستی ما در حال توسعه‌ایم؟ چگونه در برخی از صنایع به سرعت در حال رشد و ترقی هستیم و از سوی دیگر در بخشی از اقتصاد و صنعت آسیب پذیر و کم‌توانیم. ایران امروز در شاخص توسعه سرمایه‌های انسانی HDI از سرآمدان منطقه و آسیا است، اما چرا برای این سرمایه‌های انسانی بالنده و توانمند ظرفیت اقتصادی و اجرایی متناسب فراهم نشده است؟

باید در نظر داشت که به منظور تدوین الگوی مطلوب اسلامی-ایرانی پیشرفت، سازگار با قابلیت‌ها و ظرفیت‌های نظام جمهوری اسلامی ایران و مقتضیات فرهنگ بومی کشور؛ الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت به عنوان الگوی فرابخشی توسعه توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شده است.

اما همه دغدغه‌مندان کشور صرف‌نظر از جایگاه و نگرش‌های سیاسی و ارزشی‌شان؛ این دغدغه را دارند که آیا ما یک کشور در حال توسعه‌ایم؟ ایران امروز در بسیاری از صنایع و روندها توانسته خود را در میان ۱۰ کشور برتر دنیا قرار دهد، اما به دلیل برخی نارسایی‌های عمدتاً اقتصادی و دشواری‌های معیشتی موجود این موضوع در جامعه نمود و بروزی ندارد و این می‌تواند محل نگرانی ملی باشد. جوزف استیگلیتز، برنده نوبل اقتصاد در سال ۲۰۰۱، درجایی نقل می‌کند: «خطاب قراردادن بسیاری از کشورها به عنوان در حال توسعه دقیق و درست نیست؛ چرا که بسیاری از کشورهای موسوم به در حال توسعه؛ عملاً هیچ حرکتی به سمت توسعه نداشته و ابداً در مسیر توسعه‌یابی نیستند.»

در این راستا تجربه کره جنوبی قابلیت تامل بیشتری دارد. این کشور که از حیث بانک محوری نظام اقتصادی، بسیار شبیه کشور ماست برنامه تامین مالی صنایع پیشران خود را متکی بر تامین مالی داخلی در دستور کار قرار داده است. برعکس آنچه قبلا می‌پنداشتم موفقیت کره در جهش اقتصادی، ارتباط زیادی با سرمایه‌گذاری خارجی ندارد، بلکه اصلاح نظام بانکی و تاکید بر هدایت اعتباری و البته استفاده از روابط خارجی مناسب به ویژه با کشورهای همجوار توانست کره را در مسیر پیشرفت موفق کند. البته همه این دستاوردها در سایه حکمرانی پیشرفت مقتدر با طراحی و راهبری ژنرال پارک چونگ هی بستر ظهور و بروز یافته است. فاصله معنادار توسعه اقتصادی میان کشور کره و کشور ما برای بسیاری از دلسوزان مایه نگرانی و غبطه شده است؛

امید می‌رود این چارچوب بتواند منجر به تدوین راهبردهای عملیاتی و نظری مسیر توسعه ملی کشور و در راستای پیشرفت متوازن کشور قرار گیرد. اما باید باز در نظر بگیریم که ایران پیشرفته دست‌یافتنی است؟ برای پاسخ به این پرسش می‌توانیم تجربیات ملی خودمان و کشورهای دیگر را مورد بررسی قرار دهیم و از این مسیر نسخه پیشرفت خودمانی را تدوین کنیم. در سفرهای خود به بسیاری کشورهای که حداقل از حیث نرخ رشد اقتصادی از کشور ما کارنامه بهتری داشته‌اند؛ با روسا و مدیران ارشد دولت‌ها مذاکره داشته و بسیاری از نشانه‌های پیشرفت را بررسی کرده‌ام. این بررسی‌ها به ویژه در کشورهای جنوب شرق آسیا، مشاهده‌کننده را به این باور می‌رساند که در این کشورها همدلی همگانی برای پیشرفت ملی ایجاد شده و بهبود سطح توانگری کشور به صورت هدف نهایی همه شهروندان درآمده است.

امپراتوری‌های بزرگ اقتصادی شوند و پایه‌های توسعه و اقتدار اقتصادی کره جنوبی را تشکیل دادند. از سوی دیگر در سال‌های ۱۹۶۱ تا ۱۹۸۲ نرخ تسهیلات اعطایی به بخش‌های هدف کاهش یافته و همین موضوع موجب شد حتی نرخ تسهیلات اعطایی به صنایع پیشرو از نرخ تورم کمتر باشد و از این‌رو فعالان اقتصادی به منابع پولی ارزان قیمت و حتی با نرخ منفی مواجه باشند. تجربه کره و نگاه به ظرفیت‌های انسانی بی‌انتهای کشور و همچنین توجه به الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت متکی به قابلیت‌های عملیاتی وسیع کشور می‌تواند ما را در مسیر دشوار پیشرفت به موفقیت رهنمون کند که البته طی این مسیر مستلزم قدم‌های سختی است که باید با هم برداشته شود و این قدم‌ها نیازمند همصدایی همگانی در راستای پیشرفت و وجود نظام اداری پیشرفت خواه بهره‌ور و مقتدر است.

به نقل از: روزنامه دنیای اقتصاد، شماره ۴۹۶۷ ، یکشنبه، ۲ شهریور ۱۳۹۹

این درحالی است که ظرفیت‌ها و توانمندی‌های کره از حیث منابع خدادادی، ذهن‌افزارهای وسیع و ترکیب کمی و کیفی جمعیتی به هیچ عنوان قابل قیاس با ایران نبوده و از همین رو الگوی کره عینا قابل پیاده‌سازی در ایران نیست، ولی تجربیات خوبی برای آموختن از آن کشور وجود دارد.

پس از ملی‌سازی بانک‌ها در کره جنوبی؛ هدایت اعتباری به منظور تخصیص منابع پولی به بخش‌های جغرافیایی و صنایع دارای اولویت پیگیری شد و ضمن بهبود فضای کسب و کار نظارت دقیقی بر هزینه‌کرد وام‌ها و ارتقای بهره‌وری صنایع فعال صورت گرفت. امپراتوری‌های صنعتی تحت عنوان چایبول (مانند سامسونگ و هیوندای) توانستند با استفاده از منابع مالی تخصیص یافته از سوی بانک‌ها تبدیل به

معرفی سه کتاب

نظام اقتصادی اسلام؛ مبانی، اهداف، اصول راهبردی و اخلاق

□ نویسنده: سید حسین میرمعزی

□ انتشارات: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی / تعداد صفحه: ۵۷۳ / تاریخ نشر: ۱۳۹۰

هدف این کتاب، تبیین مبانی و اصول راهبردی و آموزه‌های اخلاقی نظام اقتصادی اسلام و اثبات هماهنگی این امور با یکدیگر در جهت اهداف نظام اقتصادی اسلام یعنی عدالت، امنیت و بارور کردن استعدادهای طبیعت است. در این کتاب تلاش شده است تفاوت‌ها و مزیت‌های نظام اقتصادی اسلام نسبت به نظام اقتصاد سرمایه‌داری بیان شود.

لینک تهیه کتاب: is.gd/PMSxGj

دسترسی به لینک کتاب صوتی و لینک خرید:

<http://is.gd/XgFfZJ>

نام کتاب: **کار عمیق**

نویسنده: کال نیو پورت مترجم: ناهید ملکی انتشارات: نوین

تعداد صفحات: ۲۵۶ سال چاپ: ۲۰۱۶

در این کتاب راجع به انجام کار به صورت متمرکز صحبت شده است. «کار عمیق» از زمان انتشار در لیست پرفروش‌های نیویورک تایمز، وال استریت ژورنال و آمازون قرار گرفته است. کال نیو پورت در کتاب «کار عمیق» می‌گوید که «تمرکز» در دنیای پر آشوب امروز حلقه مفقوده موفقیت است. او در کتاب به توضیح این مسئله پرداخته است که می‌توان از زمانی که هر روز بیهوده صرف فضای مجازی می‌کنیم، بکاهیم و به کار عمیق بپردازیم. همچنین نحوه و میزان تمرکز کردن بر یک کار مشخص، و مفهوم و قواعد یک کار عمیق را مشخص کرده است. «کار عمیق» توانایی است که به شما اجازه می‌دهد اطلاعات پیچیده را سریع تر و عمیق تر فرا بگیرید.

بانکداری اسلامی

نویسندگان: سید عباس موسویان، محمدنقی نظرپور و ایوب خزائی

نشریات: سمت / تعداد صفحه: ۳۸۰ / نشر ۱۳۹۶

در بخشی از مقدمه کتاب فوق چنین آمده است: مبحث بانکداری اسلامی در اقتصاد اسلامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. رشد چشمگیر این الگو از بانکداری در دهه‌های گذشته بر اعتبار مباحث این حوزه افزوده است. اجرای درست و دقیق ضوابط اسلامی در قالب این شیوه از بانکداری می‌تواند علاوه بر آشکار ساختن بخشی از چهره واقعی نظام اقتصادی اسلام در عرصه معاملات، ابزاری برای حفظ جامعه از آسیب‌های مادی و معنوی معاملات ربوی و نیز بستری مناسب برای دسترسی جامعه به تعالی، از رهگذر تحقق اهداف بلند این نظام قلمداد شود.

وداع گفت. از این فقیه عالی‌قدر، پژوهش‌ها و تحقیقات علمی متعدد و ارزنده‌ای در حوزه مسائل مالی و اقتصاد اسلامی به جای مانده است. کتاب «بانکداری اسلامی» که به همراه حجت‌الاسلام و المسلمین محمدنقی نظرپور و دکتر ایوب خزائی نگاشته شده است، از جمله این آثار ارزشمند است.

حجت‌الاسلام و المسلمین سید عباس موسویان، از نویسندگان این کتاب، به عنوان یکی از چهره‌های فقهی و مطرح معاصر در زمینه اقتصاد و بانکداری اسلامی شناخته می‌شود. از مهم‌ترین سوابق ایشان، می‌توان به عضویت در شورای فقهی بانک مرکزی، نائب رئیسی کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار، عضویت در هیئت امنا و هیئت علمی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، عضویت در انجمن اقتصاد اسلامی و انجمن مالی اسلامی و همچنین استاد تمامی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی اشاره کرد.

وی به عنوان برنده اولین جایزه جهانی علوم انسانی اسلامی به خاطر نظریه‌پردازی در حوزه اقتصاد اسلامی، از جمله مشاوران گروه سیاست و اقتصاد ایگنا نیز بود. دکتر موسویان در تاریخ ۱۹ مرداد ۱۳۹۹ دار فانی را

فصل نهم: جایگاه نظارت و شورای فقهی در بانکداری اسلامی

فصل دهم: بانک مرکزی و سیاست‌های پولی

فصل یازدهم: آسیب‌شناسی نظام بانکی ایران

شایان ذکر است این کتاب برای دانشجویان رشته‌های مدیریت و اقتصاد در مقطع کارشناسی به عنوان منبع اصلی درس بانکداری اسلامی به ارزش ۳ واحد تدوین شده است. کتاب بانکداری اسلامی توسط انتشارات سمت و با مشارکت شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی منتشر شده است.

لینک خرید کتاب: <http://is.gd/eLeLNb>

• مطالب کتاب، در قالب چندین فصل تدوین گشته که عبارت‌اند از:

فصل اول: مروری بر تاریخ تحولات، جایگاه و

معاملات بانکداری متعارف

فصل دوم: پول، ربا و بهره

فصل سوم: مروری بر تاریخ پیدایش، تحولات و

ساختار بانکداری اسلامی

فصل چهارم: اصول و مبانی بانکداری اسلامی

فصل پنجم: تفاوت‌های اساسی بانکداری اسلامی

با بانکداری متعارف

فصل ششم: بانکداری بدون رباى ایران

فصل هفتم: شیوه‌های جدید اعطای تسهیلات

فصل هشتم: جریمه و خسارت تأخیر تأدیه

با فعالیت های گندم همراه باشید

- مدیر مسئول و سردبیر:
دکتر محسن حبیبی
- نویسندگان: مصطفی امین پور، دکتر مریم سادات بنی هاشمی، زهرا رضیان

راه های ارتباط با کانون گندم:

تلگرام:

[@http://gandom_team](http://gandom_team)

اینستاگرام:

https://instagram.com/gandom_team

وب سایت:

<http://www.gandomteam.ir>

• نشریه «گندم» با مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه علامه طباطبائی

• به شماره ۷/۳۶۵۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۱

کانون فرهنگی هنری «گندم»

با مجوز از جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبائی

شماره ۱۳۹۹/۰۴/۰۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱۴، ص

